

وزارت تأمین کار و رفاه اجتماعی
سازمان بهزیستی کشور
بهزیستی اسلامی برزو

شماره مدرک

EW-EBO31-RHB-003-00

عنوان

استاندارد مراکز فیزیوتراپی

(فضا ، مکان ، تجهیزات ، پرونده و ظرفیت پذیرش)

مجزه هفت اطلاع	ستادسازمان بهزیستی اسلامی تحت کنترل سیستم مدیریت کیفیت
----------------	---

مجزه هشتم

سازمان بهزیستی کشور

معاونت امور توانبخشی

دفتر امور توانبخشی روزانه و توانپذیرشکی

استاندارد

مراکز فیزیوتراپی

(فضا ، مکان ، تجهیزات ، پرونده و ظرفیت پذیرش)

بسمه تعالیٰ

فصل اول: مقررات کلی

الف : تعریف - ویژگیهای محل کار فیزیوتراپی :

ماده ۱ : مرکز ، کلینیک ، بخش فیزیوتراپی در این استاندارد محل کار فیزیوتراپی نامیده می شود .

تبصره ۱ : محل کار فیزیوتراپی به محلی اطلاق می گردد که در آن با پذیرش معلولین و مراجعین نیازمند به این نوع خدمات ، فیزیوتراپی (درمان فیزیکی) انجام می پذیرد .

تبصره ۲ : فیزیوتراپی (فیزیک درمانی) علم و تکنیک استفاده از دست ، فیزیک و مکانیک در توانبخشی اختلالات و ناتوانی های سیستم عصبی و حرکتی می باشد .

ماده ۲ : دسترسی به محل کار فیزیوتراپی جهت مراجعه کنندگان حتی الامکان باید راحت و مناسب باشد .

ماده ۳ : محل کار فیزیوتراپی اگر در مجتمع های درمانی و توانبخشی قرار داشته باشد ، مناسب خواهد بود .

تبصره ۱ : ترجیحاً در مجاورت بخش کاردرمانی و ساخت ارتز و پروتز و بدور از بخش های شنوایی شناسی و گفتاردرمانی که نیاز به فضای آرام و بی هیاهو دارند قرار گیرد .

ماده ۴ : مناسب سازی محیط جهت مراجعین معلول پیش بینی شود .

تبصره ۱ : باید مرکز مجهز به وسیله بالابر و رمپ مناسب باشد .

تبصره ۲ : در صورتیکه مرکز مجهز به وسیله بالابر نباشد ، در این صورت محل باید در طبقه همکف قرار گیرد .

ماده ۵ : مراجعه کننده باید بتواند از محوطه انتظار به سهولت به محوطه درمان وارد شود .

ماده ۶ : توالт و دستشویی در محل مناسب با دسترسی آسان و مجهز به توالт فرنگی و زمینی با تعداد مناسب (برای ۵۰ بیمار در روز ۲ سرویس) باشد .

ماده ۷ : محیط باستی قابل شستشو و ضد عفونی باشد .

تبصره ۱ : کلیه محلهای درمانی (کابین ها و ...) باستی دارای کف پوش مناسب بوده و قابل شستشو باشد .

تبصره ۲ : دیوارها و کف توالт و دستشویی ها باید از سنگ ، کاشی یا سرامیک بوده و کاملاً "قابل شستشو و ضد عفونی باشد .

ماده ۸ : انتخاب و استفاده سیستم مناسب کنترل شرایط هوای محل کار خصوصاً فضای درمانی حسب شرایط اقلیمی بسیار مهم است و استفاده از سیستم تهویه الزامی می باشد .

ماده ۹ : سیستم برق کار فیزیوتراپی باید اساسی ، علمی و مجهز به وسایل ایمنی باشد ، بدیهی است در مکانهای بزرگ و پراستفاده باید از برق ۳ فاز ارت دار (اتصال به زمین) استفاده شود .

تبصره ۱ : تمام قسمتها بایستی دارای فیوز مناسب و جدآگانه طبق ظرفیت انتخاب گردد .

تبصره ۲ : کلیه سیستم برق توسط کابل و بصورت رو کار و منتهی به یک تابلو قابل دسترسی باشد .

تبصره ۳ : وجود چاه ارت و پریزهای ارت دار (Earthing system) در مرکز ضروریست .

تبصره ۴ : پیش بینی برق اضطراری الزامی است .

ماده ۱۰ : مراکز بزرگ باید مجهز به کپسول و شیرآب آتش نشانی باشد .

تبصره : در مراکز کوچک حداقل یک کپسول آتش نشانی در دسترس ضروری است .

ماده ۱۱ : مراکز فیزیوتراپی با توجه به حجم کار باید دارای وسایل کمکهای اولیه متناسب با کار بوده که در جایی مشخص و در دسترس قرارگرفته باشد .

ب : وسعت و تقسیمات :

ماده ۱۲ : بخش فیزیوتراپی شامل قسمتها درمانی (الکتروتراپی ، مکانوتراپی و هیدروتراپی و ...) و خدمات جنبی و پشتیبانی (عملکردهای غیردرمانی) مانند سالن انتظار ، پذیرش ، معاینه ، استقرار فیزیوتراپیستها ، انبار و ... می باشد .

ماده ۱۳ : وسعت محل کار فیزیوتراپی باید متناسب با نوع بیماری و معلولیت و تعداد مراجعه کنندگان و نوع فعالیت کل مرکز درمانی باشد .

تبصره ۱ : تا ۵۰ مراجعه کننده در یک شیفت کاری ، فضای مفید درمانی برای بخش‌های الکتروتراپی و مکانوتراپی ، حداقل ۵۵-۷۰ مترمربع محسوب گردد .

ماده ۱۴ : با توجه به چگونگی و میزان فعالیت محل کار فیزیوتراپی ، بایستی فضای کافی برای عملکردهای غیر درمانی (خدمات و پشتیبانی) از قبیل انبار ، اتاق معاينه ، انتظار ، استقرار فیزیوتراپیستها و سرویس بهداشتی و ... در نظر گرفته شود .

تبصره ۱ : اتاق انتظار نباید دور از محل درمان باشد ، تراپیست باید برآختی بتواند هم محل درمان و هم اتاق انتظار را کنترل نماید .

تبصره ۲ : اتاق انتظار باید علاوه بر داشتن شرائط کلی نور ، هوا ، صدا ، کف پوش ، صندلی و ... باید نزدیک به درب ورودی و در کنار اطلاعات صدور قبوض یا ثبت نام بیماران باشد .

تبصره ۳ : محل پذیرش و کارهای اداری می بایست نزدیک اتاق انتظار و باید فرد مسئول مربوطه در ارتفاعی قرار بگیرد که نگاه مستقیم بر فرد نشسته روی صندلی چرخدار میسر باشد .

ج : ویژگیهای محوطه درمان :

ماده ۱۵ : محوطه درمان بایستی دارای شرایط زیر باشد :

- بدور از سروصدای باشد .

- دارای هوای یکنواخت و عاری از کوران باشد .

- در موقعیت مناسب با حفظ شئون حرفه ای قرار گیرد .

- از استقرار میز و تشریفات اداری بدور باشد .

- دارای نور کافی باشد .

- نور پردازی سقف باید غیرمستقیم باشد تا از خیرگی چشم های سرویس گیرنده که روی تخت خوابیده است جلوگیری کند .

ماده ۱۶ : وسایل و تجهیزات را باید چنان در محیط قرارداد که از نظر کاربردی کاملاً "کارا و در عین حال کاملاً" این باشد .

ماده ۱۷ : محوطه درمان باید فضای انعطاف پذیر و باز و راحت برای فعالیتها باشد .

تبصره ۱ : مورد فوق جهت حرکت درمانی (تمرینات فردی و گروهی) از اهمیت ویژه برخوردار است .

ماده ۱۸ : فضای حرکت درمانی را می توان با پارتیشن های باز تقسیم کرد که نصب وسایل و تقسیم فعالیتها را

ممکن سازد و در عین حال اجازه جریان هوا را بدهد و همینطور نظارت بر تمام محوطه میسر باشد .

ماده ۱۹ : محوطه حرکت درمانی نباید در معرض دید دیگر مراجعه کنندگان یا همراهان آنها باشد .

ماده ۲۰ : کابین های الکتروترایپی بایستی دارای ویژگیهای زیر باشد :

• دارای فضای مناسب باشد (حداقل عرض ۱/۵ متر و حداقل طول ۲ متر)

• با وسیله مناسب از هم جدا و امکان تشخیص فرد از بیرون به داخل یا داخل به بیرون نباشد .

• نور کافی برای کابین ها ضروری است .

• هر کابین مجهز به یک آئینه و جالباصی دیواری باشد .

• تخت درمان باید ارتفاعی استاندارد داشته باشد و از ۸۰ سانتی متر تجاوز نکند .

• ملحفه تختها باید از عرض و طول مناسب باشد که تمام تخت درمان را بپوشاند .

• بالش ها باید متناسب و علاوه بر یک بالش برای هر تخت چند بالش اضافی در دسترس باشد .

• جهت استفاده دیاترمی ، کابین مربوطه باید دارای تخت و چهار پایه چوبی باشد .

• لبه پرده ها یا چهارچوب کابین باید از پایین از کف زمین و در بالا از سقف فاصله داشته باشد تا درهنگام بسته

بودن مانع از تهویه نگردد .

ماده ۲۱ : ویژگیهای مهم بخش هیدروترایپی :

• وسعت لازم برای این قسمت بسته به کارگیری استخر ، تانک های مخصوص و ... و تعداد سرویس گیرندگان

متغیر است و حداقل ۵۰ متر بعنوان بخش قابل قبول مطرح می باشد .

• بخش هیدروترایپی نیاز به انبار ، دستگاه خشک کن ، اتاقهای تعویض لباس ، دوشاهای حمام و توالت و ... دارد .

• در بخش هیدروترایپی ، رطوبت زدایی امر مهمی است و تهویه مطبوع و دمای مناسب محیط برای آسایش

بیماران و کارکنان ضروری است . (ترجیحاً) وسیله گرمایی شوفاژ باشد .

• محیط بایستی کاملاً ”قابل شستشو و ضد عفونی باشد .

• عمق حوضچه ها ممکن است متغیر باشد لیکن بایستی بتدریج بصورت پله ای تغییر یابد ، میزان این تغییر

تدریجی برای هر پله ۱۲/۵ سانتیمتر می باشد .

• عمق لازم برای کودکان و بزرگسالان بترتیب ۶۰ و ۹۰ سانتیمتر بوده و حداقل عمق حوضچه ۱/۵ متر در نظر گرفته میشود.

فصل دوم : تجهیزات

الف : تجهیزات الکتروتراپی :

ماده ۲۲ : این تجهیزات براساس ضرورت و الوبیت در دو کلاس یک و دو تقسیم میگردند :

تبصره ۱ : دستگاههای کلاس ۱ برای راه اندازی و کلاس ۲ برای تجهیز مرکز مطرح می گردد .

ماده ۲۳ : این تجهیزات از نظر تعداد متناسب با تعداد مراجعات و نوع فعالیت کلی مرکز از حداقل یک الی چند دستگاه قابل افزایش است .

ماده ۲۴ : افزایش تعداد دستگاهها با کاربرد بستر نسبت به دستگاههای دیگر در الوبیت می باشد .

تجهیزات الکتروتراپی کلاس یک :

- 1- U.S
- 2- I.R
- 3- HP.UNIT
- 4- GALV.-FAR. & IDC STIM .
- 5- TENS

تجهیزات الکتروتراپی کلاس دو :

- 1- M.W.D.S.W.D
- 2- I.F
- 3- DIA. DYN
- 4- H.V
- 5- PF.BATH
- 6- LASER
- 7- VIBRATOR
- 8- VACC . & COMP
- 9- U.V
- 10- COLD.P.UNIT
- 11- سایر دستگاههای نوین الکتروتراپی

ب : تجهیزات مکانوتروپی :

ماده ۲۵ : این تجهیزات نیز براساس ضرورت و الوبیت در دو کلاس یک و دو تقسیم می گردند .

تبصره : تجهیزات کلاس ۱ حداقل وسایل برای راه اندازی و کلاس ۲ برای تجهیز مرکز مطرح میگردد.

تجهیزات مکانوتروپی کلاس یک :

- 1- SUSP . APARATUS (FRAME & ACCESSORIES)
- 2- PARALLEL BARS & MIRROR (ADJ .)
- 3- MAT (FLOOR EXS) & CP BALL
- 4- CERVICAL

تجهیزات مکانوتروپی کلاس دو :

- 1- PULLEY WEIGHT SYSTEM
- 2- SHOULDER WHEEL
- 3- CURB – RAMP SET
- 4- QUAD .or PROFFESIONAL . EXS . TABLE
- 5- ERGO METER
- 6- C.P.M . UNIT
- 7- TREAD MILL
- 8- WEDGES

ج : تجهیزات کمکی معلولین :

ماده ۲۶ : این تجهیزات در بخش فیزیوتراپی بعنوان وسایل کمک حرکتی ، تمرینی و تصحیحی بکار برده می شود .

تبصره : این تجهیزات از نظر تعداد متناسب با تعداد مراجعات و نوع فعالیت کلی مرکز می باشد .

- 1- WHEEL CHAIR
- 2- ADJUSTABLE WALKER
- 3- MOBILE WALKER
- 4- AXILLARY CRUTCH
- 5- ELBOW CRUTCH
- 6- ELASTIC BANDAGE

7- SPLINTAGE EQUIPMENTS

8- GUINIAMETER

فصل سوم : کارت مراجعات

فصل

چهارم :

پرونده

مراجعة

ت

بسمه تعالی

سازمان بهزیستی استان
بهزیستی شهرستان
مجتمع

بخش فیزیوتراپی

تاریخ پذیرش :

نام : نام خانوادگی :

روزهای مراجعه:

شنبه دوشنبه چهارشنبه

یکشنبه سه شنبه پنجشنبه

ساعات مراجعه:

آدرس مرکز :

تلفن :

روی کارت

ردیف	تاریخ	ردیف	تاریخ
۱		۱۶	
۲		۱۷	
۳		۱۸	
۴		۱۹	
۵		۲۰	
۶		۲۱	
۷		۲۲	
۸		۲۳	
۹		۲۴	
۱۰		۲۵	
۱۱		۲۶	
۱۲		۲۷	
۱۳		۲۸	
۱۴		۲۹	
۱۵		۳۰	

ملاحظات مدالیستی های درمان ، توصیه ها ، سیر درمان و	تاریخ مراجعات	ردیف

دورة های درمان :	
امضاء فیزیوتراپیست تاریخ	

بسمه تعالى

سازمان بهزیستی کشور

شماره

شهرستان

بهزیستی استان

پرونده

تاریخ

بخش فیزیوتراپی

مجتمع/ واحد/ مرکز توانبخشی

۱۳ / /

شغل :

جنس : سن :

نام :

نام خانوادگی :

تلفن :

(متخصص)

پزشک معالج (معرف)

(

تشخیص اولیه :

تاریخچه بیماری :

معاینه و ارزیابی :

هدف و برنامه درمان :

امضاء فیزیوتراپیست

تاریخ

فصل پنجم : ظرفیت پذیرش مراجعات

الف : تعریف :

ماده ۲۷ : منظور از ظرفیت پذیرش ، توانایی ارائه خدمات فیزیوتراپی توسط یک فیزیوتراپیست به مراجعین در طول یک شیفت کاری می باشد .

ماده ۲۸ : واژه فیزیوتراپیست در این استاندارد به فارغ التحصیلان دوره های کارشناسی و بالاتر این رشته اطلاق می گردد.

تبصره : بدیهی است مسئولیت ارائه کلیه خدمات فیزیوتراپی در مرکز متوجه فیزیوتراپیست (موضوع ماده ۲۸) خواهد بود .

ب : میزان کمیت پذیرش مراجعات :

ماده ۲۹ : با توجه به این که سرویس دهی به معلولین نیاز به ارتباط مستقیم و مستمر فیزیوتراپیست دارد و بعد زمانی حدود ۱ ساعت فعالیت مستمر با معلول را می طلب و نیز وجود امکانات حداقل ، ضروری و متناسب تجهیزات ، فضا و پرسنل ، تعداد استاندارد پذیرش مراجعات روزانه در جدول ذیل لحاظ می گردد :

مجموع	گروه ب	گروه الف
۵	-	۵
۶	۲	۴
۷	۴	۳
۸	۶	۲
۹	۸	۱
۱۰	۱۰	-

تبصره ۱ : گروه الف شامل کلیه مراجعات مبتلا به معلولیت و بیماریهای شدید و پیشرفته جسمانی می باشد . طبق تعریف فوق کلیه افراد دچار ضایعه نخاعی (پاراپلزی ، کوادری پلزی) ، همی پلزی ، انواع فلج مغزی C.P . ، پولیومیلیت شدید با گرفتاری بیش از یک اندام ، سوختگی های شدید با محدودیت های شدید مفصلی ، بیماریهای با سیر پیشرونده و گرفتاری شدید مفاصل نظیر آرتربیت روماتوئید ، مشکلات فیزیکی سالموندان (ناتوانان شدید حرکتی) ، نوروپاتی و میوپاتی های شدید با عوارض دائم ، محدودیتهای شدید حرکتی (بیش از یک اندام) در این گروه قرار میگیرند .

تبصره ۲ : گروه ب شامل کلیه مراجعات تحت پوشش فیزیوتراپی که در صد ابتلاء و معلولیت آنها خفیف تر بوده و غیر از موارد ذکر شده در گروه الف می باشد .

تبصره ۳ : هر فیزیوتراپیست باید حداقل ۵ مورد از گروه الف یا ۱۰ مورد از گروه ب ذکر شده در جدول فوق را در طول یک شیفت کاری سرویس دهد ، بدیهی است در صورت ترکیب مراجعات مختلف از دو گروه فوق ، هر مورد از گروه الف معادل دو مورد از گروه ب محسوب می گردد (با در نظر گرفتن ظرفیت ده مورد جدول ماده ۲۹) .

تبصره ۴ : معلولین ذهنی بستری در مراکز در صورتی که نیاز به کار انفرادی داشته باشد جزء مراجعین گروه الف محسوب میشوند .

ماده ۳۰ : تشخیص اینکه مراجعت کننده در کدام گروه قرار می گیرد با فیزیوتراپیست است مگر در مواردی که صریحاً از طرف پزشک معالج نوع عارضه وی مشخص شده باشد .

ماده ۳۱ : در صورتیکه سرویس دهی مرکز بیش از ۲۰ مراجعة روزانه نیازمند به خدمات فیزیوتراپی باشد به ازاء هر ۲۰ مراجعة یک کمک فیزیوتراپیست ضرورت پیدا می کند .

تبصره ۱ : کمک فیزیوتراپیست تحت نظر فیزیوتراپیست جهت ارتقاء کمی و کیفی سرویس دهی مرکز در کنار فیزیوتراپیست بکارهای غیر تخصصی و اموری که به آنها ارجاع می شود اشتغال می ورزند .

تبصره ۲ : کمک فیزیوتراپیست ذکر شده در تبصره ۱ جدا از نیروهای خدماتی (بهداشتی ، نظافتی ، بیماربری و ...) می باشد .

ماده ۳۲ : در شرایط ویژه جزئیات این فصل با توافق مسئول مرکز و فیزیوتراپیست قابل تجدید نظر است .

ماده ۳۳ : به منظور دقت و اعمال نظارت لازم بر مفاد استاندارد فوق ترجیحاً بهتر است مسئول بخش فیزیوتراپی بر عهده فیزیوتراپیست باشد .

ضمائمه

الف - مناسب سازی محیط جهت معلولین :

فضای لازم برای عبور معلولین که از وسایل کمکی استفاده می کنند

حرکت و جابجایی معلولان (عبور مستقیم)

حرکت مستقیم صندلی چرخدار بدون همراه	حرکت مستقیم صندلی چرخدار با همراه
حرکت دو صندلی چرخدار با همراه از کنار یکدیگر	حرکت دو صندلی چرخدار با همراه از کنار یکدیگر

گردش صندلیهای چرخدار

پیچیدن صندلی چرخدار از زاویه ۹۰ درجه	سطح مورد نیاز برای گردش ۹۰ درجه ای
	صندلی چرخدار

سطح مورد نیاز برای گردش ۱۸۰ درجه ای	سطح مورد نیاز برای گردش ۱۸۰ درجه ای
صندلی چرخدار	صندلی چرخدار

ورودیها

- حداقل عرض راهرو ۱۴۰ سانتیمتر باشد.
- کف راهروها باید غیرلغزنده باشد و از نصب کفپوشها با پرز بلند نیز خودداری گردد.
- در صورت وجود اختلاف سطح در کف راهروها باید ارتباط با سطح شیب دار بصورت مناسب تامین گردد.
- حداقل عرض مفید هرلنگه در برای عبور صندلی چرخدار ۸۰ سانتیمتر باشد.
- در مورد درهایی که به خارج باز می شوند تامین دید کافی الزامی است.
- درها باید دارای پاخور به ارتفاع ۲۰ سانتیمتر باشد.
- کلیه درها باید بسهولت باز و بسته شوند.

• عرض کف پله ۳۰ سانتیمتر و حداقل ارتفاع آن ۱۷ سانتیمتر باشد .

• حداقل عرض پله ۱۲۰ سانتیمتر باشد .

• نصب دست انداز در طرفین پله (بالارتفاع ۶۰ سانتیمتر برای کودکان و ۸۵ سانتیمتر برای بزرگسالان) الزامی است .

سطح شیبدار

• حداقل عرض سطح شیبدار ۱۲۰ سانتیمتر باشد .

• برای سطوح شیبدار تا ۳ متر طول حداقل شیب ۸ درصد با عرض ۱۲۰ سانتیمتر باشد.

• نصب میله دستگرد در طرفین سطح شیبدار الزامی است . و ارتفاع آن برای شخص نشسته ۷۵ سانتیمتر و برای شخص ایستاده ۸۵ سانتیمتر و برای کودکان ۶۰ سانتیمتر باشد .

• کف سطح شیبدار باید غیر لغزنده باشد .

سرویس بهداشتی

• معلولین روی صندلی چرخدار برای مانور کامل در محیطهایی مثل توالت که تجهیزات آن بصورت زیر خالی است بمساحتی معادل $1/50 \times 1/70$ متر احتیاج دارند.

• درب توالت ترجیحاً به بیرون باز شود .

• ارتفاع لگن توالت باید همسطح کف صندلی باشد . ارتفاع لگن ۵۳ تا ۴۵ سانتیمتر.

• دستگیره حایل کنار توالت باید در ارتفاع مناسب و منطبق با احتیاجات معلول نصب گردد .

• قراردادن شیلنگ طهارتی در ارتفاع بالاتر از لگن توالت ضروری است .

• ترجیحاً قطع و وصل جریان آب از طرق شیر اهرمی در سر شیلنگ صورت گیرد .

• دستگیره های حایل با در نظر گرفتن وضعیت خاص معلول منطبق با نیازمندیهای او نصب می شوند .

ب - تیپهای مختلف مراکز فیزیوتراپی بهزیستی

کلاس ۱ : این مراکز در مرکز استان لحاظ می گردد.

دراين مراکز با اشتغال چهار نیروی متخصص فیزیوتراپی به حداقل ۲۰ مورد با معلولیت شدید یا ۴۰ مورد با معلولیت خفیف ، سرویس و خدمات فیزیوتراپی ارائه میگردد.

الف : فضای لازم جهت بخش الکتروتراپی :

شامل ۱۲ کابین (هر کابین بطور استاندارد با مساحتی حدود ۴ متر مربع) و فضای پشتیبانی حدود ۴۰ متر مربع برای این قسمت که جمعاً ” ۹۰ مترمربع می باشد ، این فضا به دو بخش الکتروتراپی خواهران و برادران با مساحتی حدود ۴۵ مترمربع برای هر بخش با ۶ کابین درمانی اختصاص می یابد .

ب : فضای لازم جهت بخش مکانوتراپی :

شامل دو فضای مجزا برای مکانوتراپی خواهران و برادران با فضای ۴۰ متر مربع برای هر بخش که جمعاً ” ۸۰ مترمربع می باشد .

ج : فضای پشتیبانی :

شامل سالن انتظار بیماران ، پذیرش و اطاق مخصوص پرسنل که جمعاً ” ۷۰ مترمربع می باشد .

د : فضای لازم جهت بخش هیدروتراپی :

شامل سالن هیدروتراپی جهت قرار گیری تانک و ضمائم ، ویرپول ، استخر درمانی ، دوش و حمام و رختکن که جمعاً ” ۱۵۰ متر مربع می باشد .

کلاس ۲ : این مراکز در شهرستانهای درجه ۲ استانها لحاظ می گردد.

دراين مراکز با اشتغال سه نیروی متخصص فیزیوتراپی به حداقل ۱۵ مورد با معلولیت شدید و یا ۳۰ مورد با معلولیت خفیف ، سرویس و خدمات فیزیوتراپی ارائه می گردد .

الف : فضای لازم جهت بخش الکتروتراپی :

شامل ۸ کابین (هرکابین بطور استاندارد با مساحتی حدود ۴ مترمربع) و فضای پشتیبانی حدود ۳۰ متر مربع برای این قسمت که جمعاً ۶۰ مترمربع میباشد .

ب : فضای لازم جهت بخش مکانوتراپی :

شامل کلیه تجهیزات و وسایل ژیمنازیوم و حرکت درمانی جمعاً ۶۰ مترمربع درنظر گرفته می شود .

ج : فضای پشتیبانی :

شامل سالن انتظار بیماران ، پذیرش و اتاق مخصوص پرسنل که جمعاً ۶۰ متر مربع در نظرگرفته می شود .

کلاس ۳ : این مراکز در شهرستانهای درجه ۳ استانها لحاظ می گردد .

در این مراکز با اشتغال دو نیروی متخصص فیزیوتراپی به حداقل ۱۰ مورد با معلولیت شدید یا ۲۰ مورد با معلولیت خفیف ، سرویس و خدمات فیزیوتراپی ارائه می گردد .

الف : فضای لازم جهت بخش الکتروتراپی :

شامل ۵ کابین (هرکابین بطور استاندارد با مساحتی حدود ۴ مترمربع) و فضای پشتیبانی حدود ۲۰ متر مربع برای این قسمت جمعاً ۴۰ مترمربع می باشد .

ب : فضای لازم جهت بخش مکانوتراپی :

شامل یک فریم تعليق دو تخته کلیه وسایل ژیمنازیوم و حرکت درمانی جمعاً ۴۰ مترمربع می باشد .

ج : فضای پشتیبانی :

شامل سالن انتظار بیماران ، پذیرش و اتاق مخصوص پرسنل که جمعاً ۴۰ متر مربع می باشد .

